

A TARTALOMBÓL

▪ Nagycsalád - kis lánynom program hírei

- Versenyeredmények

▪ Klímabarát tippek

- Energia- és költségta-
karékosság egy
családi (iker)házban

▪ Klímahírek itthon

- Mi lenne ma független
zöldombudsman nélkül?
- Magyarország ellenzi a
GM növények
termesztését

▪ Kapcsolódó rendezvények itthon

- Szupervályog – házépítő
tanfolyam
- Szalma az építészetben

▪ Klímahírek külföldről

- Egy generációnak egy
mosógép...

▪ Olvasnivaló

- Nagyon Zöld Könyv

▪ Érdekes honlapok

- Rabszolgamunkával
készült termékek
- Szupervályog
Magyarország

▪ Klímabarát termékek, szolgáltatások

- Cégmérce: Drogériák

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

„Kedves Nagypapa!

Bár személyesen sajnos sohasem találkozhattunk, végre van lehetőségem írni Neked a jövőből. Meg szeretném köszönni egy kitűnő döntésedet.

Munkatársaimmal együtt sokat kutattuk az elmúlt évtizedek belpolitikáját. Minket is meglepett, amikor rájöttünk, hogy egy hirtelen fölismerésed 2011-ben milyen hatalmas mértékben változtatta meg az ország sorsát. Kutatásaink során eddig részben ismeretlen dokumentumok segítségével a következőket derítettük ki. Amikor közelgett az új alkotmány elfogadása, még úgy állt, hogy hiába működött addig remekül, és szolgált mintául szerte a világban, megszüntetitek a jövő nemzedékek ombudsmanjának intézményét. Pontosabban helyettes ombudsmanná fokoztatok le, béna kacsává változtatva ezáltal. Pár nappal a végszavazás előtt azonban egy hirtelen fölismeréstől vezérelve megváltoztattad a véleményed. Sikerült meggyőződnöd párttársaidat is arról, hogy a jövő nemzedékek ombudsmanját meg kell őrizni. Sőt mi több, kormányod az elkövetkező években jelentősen meg is erősítette ezt az intézményt: szélesebb hatáskört és a korábbinál lényegesen több munkatársat kapott.

Vagyis politikus kortársaid többségével ellentétben fölismerted, hogy nem elég a rövid távú politikai érdekekre figyelni, ha azt akarjuk, hogy Magyarország virágzó állam legyen. Szükség van egy erős intézményre, amelyik mindig figyelmezteti a döntéshozókat, amikor azok meg akarnak feledkezni az utánunk jövők érdekeiről. Rájöttél, hogy egy ilyen intézmény nem luxus, hanem az élhető jövő minimumkövetelménye.

A jövő nemzedékek ombudsmanjának megerősítése jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy ma Magyarországon az emberek életminősége a világon az egyik legjobbnak számít. Szelíd, kisléptékű mezőgazdaság működik szerte az országban veszélyes vegyszerek és génmanipulált növények nélkül, s így mindnyájan egészséges élelmiszereket eszünk. Mivel csak megújuló energiaforrásokat használunk, és a környező országokat is rávettük atomerőműveik bezárására, ivóvizünk és ételünk nem sugárszennyezett, ellentétben a világ annyi más helyével. De nemcsak jó minőségű az élelmünk és a vizünk, hanem ráadásul elegendő is mindenki számára, ami másutt sajnos szintén ritkaságszámba megy manapság. Városainkban az autóforgalom minimális, az emberek jórészt tömegközlekednek és kerékpároznak, így a szmog és a zajszennyezés nálunk már mindenütt a múlté. Természetvédelmi területeink nagysága folyamatosan növekszik, és szigorúan óvjuk őket, a regenerálódni vágyó emberek nagy örömére

Nagypapa, kulcsfontosságú döntéseddel sokáig nem volt tisztában az utókor. Ám kutatásaink nyomán széles körben ismertté vált, s így most még sokkal inkább hálások Neked Magyarországot lakói, mint korábban.

Szeretettel üdvözöl unokád:

Orbán Annamária

a Kisközösségek Nonprofit Kft. munkatársa”

Forrás: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27103

A világ más országaiban is kezdik felismerni az ökoszisztémák, föld anya, és a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét. **Bolíviában** például föld anya minisztérium kialakítását tervezik, és ombudsmant is kineveznek azért, hogy a természetnek ugyanolyan jogokat adjanak, mint az embereknek:

<http://www.guardian.co.uk/environment/2011/apr/10/bolivia-enshrines-natural-worlds-rights>

Reméljük, hogy Magyarország is a világ élvonalában marad ebből a szempontból!

A Szerkesztők, Antal Orsolya és Vadovics Edina

Versenyeredmények

Végre itt vannak a Kislányom Családi Energiatakarékosági Verseny várva-várt eredményei! Köszönjük minden családnak a lelkes részvételt, a nyerteseknek pedig gratulálunk!

Helyezés	Felhasználónév	Család neve	VÉGEREDMÉNY
AI-Duna régió			
1.	Haline	Hali család	91%
2.	Dorkateo	Tóth család	90%
3.	henibird	Nádasi család	87%
4.	A72leila	Tadits család	83%
4.	hirmann	Szabó család	83%
Balaton régió			
1.	tubatoni	Kéthelyi család	92%
2.	zöldötös	Nagy család	85%
3.	Mitak	Mocsár család	82%
4.	jade	Hardi-Kanicska család	74%
Dél-Alföld régió és KM déli része			
1.	zaz	Héri család	87%
2.	ZSÍROS KATALIN	Botos-Zsíros-Lóczy család	81%
3.	csilucika	Horváth család	79%
4.	egyutt	Szabó család	77%
Felső-Duna régió			
1.	bubus	Somogyi család	92%
2.	marx	Marx család	87%
3.	süvegesné.havasi.piroska	Süveges család	83%
4.	Szalay Éva	Szalay család	76%
Felső-Tisza régió és KM északi/keleti része			
1.	adsza	Oláh család	88%
2.	barika	Brunczel család	85%
3.	misimosi	Sántha család	83%
4.	szkriszt	Szebeni család	81%

Az **1. helyezettek** nyereménye:

- 1 db Acer Aspire 5736Z-452G32MN laptop

A **2. helyezettek** nyereménye:

- Családi nyaralás a szarvaskői Öko-Park Panzióban

A **3. helyezettek** nyereménye:

- 1 db Neuzer Mistral 30 mtb kerékpár

A **4. helyezettek** nyereménye:

- 1 db 33 000 Ft értékű környezetbarát termékeket tartalmazó ajándécsomag

Részletes lista itt található: <http://kislabnyom.hu/letolt/eredmenyek.pdf>

A közép-magyarországi családok eredményei: http://kislabnyom.hu/letolt/eredmenyek_kozepmagyar.pdf

A díjakat a **Nagycsalád - kis lányom projekt záró díjkiosztó rendezvényén** adjuk át, amelyre a nyertes családokon kívül minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A díjátadáson és a sajtótájékoztatóon kívül érdekes előadásokkal, büfével és gyerekprogramokkal várjuk a családokat.

A részvétel regisztrációhoz kötött, a részvételi szándékot kérjük az info@greendependent.org címen jelezni!

További információ: <http://kislabnyom.hu/component/content/article/136-ngacsalad-kis-labnyom-zaro-dijkioszto-rendezveny.html>

Fórum a Kislányom honlapon!

Mindenkit szeretettel várunk a <http://kislabnyom.hu/> honlapon működő és használható fórumon, amely a jobboldali felső menüből érhető el. Az interaktív online felületen nem csak a feladatokkal kapcsolatos problémákat és kérdéseket lehet megvitatni, hanem egyéb megfigyeléseket, pozitív és negatív tapasztalatokat, az eddig elért megtakarításokat, és energiatakarékos tippeket vagy épp kérdéseket is, amelyek a verseny befejeztével is aktuálisak lehetnek.

A fórumot bárki olvashatja, a hozzászóláshoz azonban regisztráció szükséges.

Jó fórumozást kívánunk!

Energia- és költségtakarékosság egy családi (iker)házban

Akit foglalkoztat a gondolat, hogyan lehet energiatakarékossá alakítani egy családi házat, vagy esetleg saját maga is tervez ilyen beruházásokat otthonában, annak érdekes és hasznos lehet Hanzély György írása, amely a Klímabarát Települések Szövetségének honlapján olvasható. A cikk tulajdonképpen egy beszámoló arról, hogy egy családi ikerház átalakítása során a valóságban a különböző beruházások milyen mértékű megtakarítást eredményeztek. Külön figyelemreméltó, hogy ezek közül a környezetbarát és energiatakarékos beruházások közül volt olyan, amely 10 évvel ezelőtt lett megvalósítva, amikor ezek a technológiák még sokkal kevésbé voltak elterjedtek, mint manapság. A tulajdonosok belátták, hogy a későbbiekben a befektetett pénz meg fog térülni, és nyugdíjasként sem jelent majd gondot a ház fenntartása, még a növekvő energiaárak mellett sem.

Néhány példa:

- **Síkkollektoros rendszer**, mely a használati melegvíz előállításához mellett a fűtési rendszerre is rásegít. Ára 2001-ben (kollektor, puffer tartály, szivattyúk, hőcserélők, automatika, szerelvények, szerelés): 2.500.000,- Ft, amelyből pályázati úton támogatás: 200.000,- Ft volt a tulajdonosoknak.
- A puffer tartályra egy 24 kW-os cirkogejzír fűt rá, illetve 2008 októberétől a földgáztüzelésű cirko helyett egy felváltva, ill. párhuzamosan üzemeltethető 18 kW-os **faelgázosító kazán** biztosítja a fűtést. A faelgázosító berendezések működési elve, hogy a biomassza égése során keletkező, nagymennyiségű éghető gázt tartalmazó füstgáz (amely hagyományos technológiát alkalmazva a levegőbe távozik) egy ventilátor segítségével egy ún. utóégető térbe jut, ahol 1000-1100 °C-on elég, és további hő ad le. Így a kazánok hatásfoka elérheti a 95-98%-ot, szemben a hagyományos berendezések max. 85-90%-ával. A faelgázosító kazán ára 2008-ban (kazán, szerelvények, beépítés): 550.000,- Ft volt.
- 2004 nyarán megtörtént az épület teljes körű **hőszigetelése**. Ára 2004-ben (anyagok, beépítés): 2.000.000,- Ft - ebből pályázati úton nyert támogatás: 500.000,- Ft

Megtakarítások: A tulajdonos számításai szerint az első évben **kb. 100.000 Ft volt a kollektor által az áramszámlán megtakarított összeg**, ami napjainkra – az azóta bekövetkezett áramár emelkedések miatt – kb. **160 – 180 ezer Ft/év** értékre tehető.

A faelgázosító kazán használatával a fűtési költségben – a gáztüzeléshez képest – a 2008/2009 fűtési szezonban mintegy **60.000 Ft**, a 2009/2010 fűtési szezonban mintegy **66.000 Ft** volt a megtakarítás.

Forrás és további részletek: <http://klimabarát.hu/node/342>

Tippek és siker-sztorik a Nagycsalád – kis lányom projektből – 1. rész

Vízfogyasztás csökkentése - az Oláh család tapasztalatai és eredményeik:

A család átgondolta minden vízfogyasztással kapcsolatos tevékenységét, szokásaikat. A következő lépéseket tették:

- fürdés helyett zuhanyzás, még a gyerekeknek is (nekik heti 1x azért van kádas locspocsozás is);
- csak és kizárólag teli mosógéppel indítanak mosást;
- kis szennyeződéssel még nem teszik a szennyesbe a ruhát, illetve 1 folttal sem, azt gyorsan helyileg kitisztítják;
- a WC ürítését átállították 3 literrel kevesebbre (9 l-ről 6 l-re), és a gyerekeket is megtanították a STOP gomb használatára.

Számszerűsített eredmények:

- heti 6 mosás helyett ma már csak 3-4-szer indítanak;
- **A család havi vízfogyasztása így 10-12 m³-ről 8-9 m³-re csökkent!**

Az autózás csökkentése – a Horváth és az Oláh család tapasztalatai és eredményei:

Mindkét család tagjai egyre többet gyalognak és bicikliznek – ezzel főként a helyi autóhasználatot tudták csökkenteni. Illetve, nagyon várják azt is, hogy a gyerekek nagyobbak legyenek, és könnyebben lehessen velük vonatozni - ezzel, a nagycsaládos utazási kedvezménynek köszönhetően, jelentősen tudják majd a kiadásait is csökkenteni!

Addig is, mindkét család örömmel figyelte a karbon-lábnym grafikonban az oszlopok méretének csökkenését. Az Oláh család eredményei kilométerben:

- 2010. november: **820 km**
- 2010. december: **790 km**
- 2011. január: **550 km**
- 2011. február: **290 km**

Gratulálunk az eredményekhez!

További tippeket és eredményeket a Kislányom hírlevél következő számában mutatunk be, illetve a Nagycsalád – kis lányom projekt záró-kiadványában lehet olvasni, amely hamarosan letölthető lesz a Kislányom honlapról.

Mi lenne ma független zöldombudsman nélkül?

Fülöp Sándor szerint külföldön zavart idéz majd elő a jövő nemzedékek ombudsmanja jogintézményének eltűnése, hiszen számos európai országban és az ENSZ szintjén is Magyarország példáját akarják követni e téren.

Ellentmondásos, hogy Orbán Viktor miniszterelnök szerint alkotmányos garanciákat kell vállalni a jövő nemzedékek védelme érdekében, ám a kormánypártok továbbra is megszüntetnék a jövő nemzedékek ombudsmanja intézményét – állapította meg Fülöp Sándor országgyűlési biztos sajtóközleményében.

Fülöp Sándor március 30-án, csütörtökön írt levelében kérte az parlamenti képviselőket, járuljanak hozzá, hogy a jövő nemzedékek ombudsmanja az Országgyűlés által választott, hatáskörében független intézmény maradjon az új alkotmány keretei között is. „Ha az erre vonatkozó módosító javaslatok elvéreznek, a "zöldombudsman" a jövőben csupán az általános biztos által kinevezett és irányított helyettes lenne. Ily módon a hosszú távú szempontok – az egészséges környezethez való alkotmányos jog és a jövő nemzedékek élethez való joga – automatikusan alárendelődnek a rövid távú érdekeknek, első sorban a különböző gazdasági jogok érvényesítésének”.

Akit érdekel, mi minden lenne vagy nem lenne ma független "zöldombudsman" nélkül, látogasson el erre az oldalra:

http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27095&PHPSESSID=6934f169269404abe7fb40e7026f3fc5

Forrás: <http://www.greenfo.hu>

Magyarország ellenzi a GM növények termesztését

Magyarország ellenzi a génmódosított növények termesztését, ebben konszenzus van a parlamenti pártok között. A különböző kormányok az utóbbi tíz évben mindössze 70 millió forintot költöttek a genetikailag módosított növények mellékhatásainak vizsgálatára.

Font Sándor, az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke hangsúlyozta: bár Magyarország agrárgazdasága nem rendelkezik a nyugati versenytársakhoz mérhető tőkeerővel és multinacionális élelmiszerkereskedő hálózattal sem, ugyanakkor a vízhez és a termőföldhöz kapcsolódó "tisztá agrárkörnyezet" fontos értéke az agráriumnak. Font Sándor szerint 5-15 éven belül ebben a tiszta, vagyis genetikailag módosított növényektől mentes agrárkörnyezetben előállított élelmiszerek lehetnek Magyarország "imázstermékei", s az így működő mezőgazdaság kiterjesztési pont lehet.

A politikus emlékeztetett: az öt parlamenti párt egyetértésével még 2006 novemberében fogadták el azt az országgyűlési határozatot, amely megerősítette, hogy Magyarország megőrzi GMO-mentességét, és nem vonja be a köztermesztésbe a "MON 810" elnevezésű kukoricafajtát. Az Európai Unió többször is kezdeményezte Magyarországnál a moratórium feloldását, ennek ellenére az erről szóló uniós szavazásokon minősített többséggel a magyar tilalom fenntartása mellett szavaztak a tagállamok - fűzte hozzá Font Sándor.

Forrás és a cikk folytatása: http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27091&PHPSESSID=6934f169269404abe7fb40e7026f3fc5

Megalakult a vecsési klímakör

Vecsésen április 23-án közel 50 ember jött el a Klímabarát Települések Szövetségének munkáját, valamint az éghajlatváltozás miatt egyre fontosabbá váló helyi szintű cselekvés lehetőségeit bemutató estére. A rendezvény „háziasszonya” Heinemann Ildikó, evangélikus lelkész volt, aki bevezető mondataiban igyekezett felhívni a jelenlévők figyelmét a téma aktualitására, a település életét befolyásoló összefüggéseire. A klímakörhöz történt csatlakozás ugyanis nemcsak a korunkban egyre fokozottabb mértékben jelentkező környezeti terhelés – és az azzal együtt járó éghajlatváltozás – okainak tudatosítását jelenti, hanem tevőleges magatartást is megkövetel a település lakóitól.

Forrás és a cikk folytatása: <http://klimabarat.hu/node/366>

Országos minta lehet a gazdagréti őstermelői piac

Belátható időn belül a helyi piacok fejlesztésére az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében forrásokra lehet majd pályázni annak érdekében, hogy a helyben vagy a kistérségben megtermelt áru mielőbb a helyi közösségekhez juthasson el közvetítők nélkül - mondta Ángyán József a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára április 2-án szombaton Budapesten, amikor bemutatták az újságíróknak a gazdagréti őstermelői piacot.

A szombatokénti őstermelői piacon először még csak két árus kínálta portékáit, most már azonban húszan vannak, akik szombatoként a gazdagréti lakótelepen élőköt friss áruval látják el. A siker nyomán március elején Kelenvölgyben nyílt hasonló piac, április 9-én pedig az örmezői lakótelepen is megkezdte működését az őstermelői árukat kínáló piac. A kezdeményezéseket a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) támogatásával hozták létre.

Forrás: www.vallalkozoinegyed.hu

Forrás és további információ: <http://www.vallalkozoinegyed.hu/20110404/orszagos-minta-lehet-a-gazdagreti-ostermeloi-piac>

Szupervályog – házépítő tanfolyam

Egy lelkes és környezettudatos emberekből álló csoportnak köszönhetően már hazánkban is elérhető a Nader Khalili iráni építész által kidolgozott szupervályog – vagy más néven földzsák - ház-, kert- és tájépítési technológia. Indulnak az első tanfolyamok!

A Szupervályog Magyarország munkacsoport kéthetes **SZUPERVÁLYOG HÁZÉPÍTÉSI TANFOLYAM-ot** szervez azoknak, akik szeretnék elsajátítani a szupervályog építési technika elméleti alapjait, illetve megismerni és saját kezükkel kipróbálni a gyakorlati kivitelezés alapvető fortélyait.

Áprilisi tanfolyam:

1. hét: Szupervályog elméleti és gyakorlati alapok: 2011. április 17-22. (vasárnaptól péntekig)
2. hét: Szakmai terepgyakorlat: 2011. április 26-május 1. (keddtől vasárnapig)

További információ: <http://www.szupervalyog.com/hazepito>

Forrás: www.szupervalyog.hu

Vad Magyarország

Az év eleji francia és német premier után 2011. április 18-án végre itthon is bemutatják Török Zoltán egész estés dokumentumfilmjét!

„A Vad Magyarország évtizedek óta az első nagyszabású egész estés természetfilm Magyarországról. A film történetének központjában egy rétisas család áll. Láthatjuk ahogy felnevelik fiókáikat, akik aztán bebarangolják az egész országot.

Mellettük egy vidra és egy harcsa egy évét is végigkövethetjük a filmben, de feltűnik sok más állat is, mint például a sakál vagy a fekete gólya. A drámai események, mint például az árvíz vagy a szárazság mellett a stábnak sikerült több, korábban még senki által le nem filmezett természeti jelenséget és állati viselkedést megörökítenie.”

Forrás: <http://magyar.film.hu/hmdb/filmek/200275/vad-magyarorszag.html>

A rendező blogja: <http://termeszetfilm.blog.hu/>

Konferencia: Szalma az építészetben

Helyszín: Órmezei Közösségi Ház, 1112 Budapest, XI. kerület, Cirmos u. 8.

Időpont: 2011. május 7. szombat, 9-18h.

A Magyar Szalmaépítők Egyesülete konferenciát rendez "Szalma az építészetben" címmel. A konferencia célja a természetes építőanyagok - közülük is kiemelten a szalma - bemutatása, valamint egy ökológikusabb életmód megvalósítását segítő egyéb ötletek, technológiák ismertetése neves szakelőadók tolmácsolásában. A szervezők az elméleti anyagokon kívül megépült példákkal, és a tapasztalatok megosztásával is szeretnék teljesebb képet adni a vályog, szalma, fa anyagok alkalmazásáról.

A részvétel díja 2000 Ft, diákoknak 1000 Ft, amit a16200151-00062446 számlaszámra várnak. Ha a nap végén valaki úgy érzi, a konferencia nem érte meg az árát, a belépő teljes árát visszakapja!

Jelentkezni lehet ezen az úrlapon: [JELENTKEZÉS](#)

A regisztráció határideje: május 4.

További információ: <http://www.szalmaepitok.hu/programok/82-konferencia.html>

TERMIK Tábor

Helyszín: Bakonybél – Szömörke völgy

Időpont: 2011. július 11-20.

A Magonc Alapítvány idén már negyedik alkalommal rendezi meg nyári nomád gyerektáborát, a TERMIK Tábor.

„Célunk egy olyan tábor megvalósítása, ahol a táborozó gyermekek és a szervezők együttesen, a nagyvárosi környezettől távol ismerhetik meg a táborhely környékének élővilágát, a helyi népszokásokat és mesterségeket, megtanulják nem kártékony módon hasznosítani a természeti adottságokat és erőforrásokat, elsajátítják a tájékozódási ismereteket, mindeközben pedig egy jól működő, összetartó, szociális közösséget alakítanak ki.

Feladatunknak tartjuk, hogy tevékenységünk során egyaránt rávilágítsunk az önálló munka és felelősségvállalás, valamint a közösségi együttműködés szükségességére és értékeire. A résztvevőket egy természetközeli, de reális keretek között megvalósítható és a mai kor kihívásainak is megfelelő életvitelre kívánjuk nevelni. Olyan életre, amelyet szabadon, de felelősségteljesen és önállóan irányítanak.”

Forrás és további információk: <http://www.termiktabor.hu/>

Egy generációnak egy mosógép...

Az origo interjút készített Serge Latouche közgazdással, akinek könyvét (A Nemnövekedés diszkrét bája) a Kislabnyom hírlevél előző számában mutattuk be. Az interjú elejét közöljük itt, a folytatás az origo honlapján olvasható.

„Kevesebbet dolgozunk, kevesebbet utazunk, kevesebb tárgyat használunk, de azok hosszabb ideig működnek majd, a ma ismert pénz pedig eltűnik az életünkéből - ilyen lesz a nem túl távoli jövő, ha megvalósul Serge Latouche francia közgazdász növekedés nélküli gazdasága. Latouche az [origo]-nak azt mondta, fel kell számolni a kapitalizmust, mert az jelenlegi formájában nem tartható fent, de ez nem azt jelenti, hogy visszatérünk a kőkorszakba.

- Növekedés nélküli gazdaság - az ön által kidolgozott elmélet szerint ez a jövő. De hogyan fog kinézni a növekedésmentes társadalom? Kis helyi közösségekben termelgetjük az élelmiszert, ruhát szövünk magunknak, és soha nem utazunk sehova? Nagyjából egy ilyen világ képe rajzolódik ki a könyvéből.

- Egyelőre még nem tudjuk, milyen is lesz pontosan a növekedés nélküli társadalom. Az biztos, hogy a jelenlegi folyamatos növekedésre alapozott rendszerrel szakítani kell, mert ez nem fenntartható. Az is biztos, hogy az a társadalom sokkal lokálisabb lesz, kisebb méretű vállalatok lesznek, kevesebb hulladékot fogunk termelni. Kevesebbet is fogunk utazni, mivel nem lesz elég kőolaj. De azért sem fogunk nagy távolságokra utazni, mert a kis helyi közösségek miatt nem lesz szükségünk arra, hogy rövid időn belül sok helyre eljussunk. A helyi termelés miatt pedig szállítani is kevesebbet kell majd.

- Nem, ez nem azt jelenti, hogy kőkorszaki körülmények között fogunk élni, az a rendszer is lehet majd nagyon szofisztikált, de minden kisebb méretű lesz, és mindenből kevesebb lesz. Vagyis kevesebb haszontalan, de több jobb minőségű dolog vesz majd minket körül.

- Könyvében azt írja, hogy ebben a növekedés nélküli rendszerben nagyobb lesz a foglalkoztatottak aránya. Hogyan valósul meg, hogy egy kevesebbet termelő és fogyasztó rendszerben többen dolgoznak, mint most? Ezek szerint szinte mindenki dolgozni fog, de naponta csak néhány órát?

Kevesebbet fogunk dolgozni, másképpen, és megosztjuk a munkát. Jelenleg mindenki egyre többet dolgozik, ami jelentős stresszt okoz, miközben egyre nagyobb a munkanélküliség. Ezt meg kell változtatni. A nemnövekedés koncepciója szerint kevesebbet dolgozunk, hogy értékesebb életet élhessünk.”

Nyersanyagok, amik előbb elfogyhatnak, mint az olaj

Víz – Az ENSZ becslései szerint a világ édesvízfogyasztása húszévente megduplázódik. 2040-re a vízigényünk 30 százalékkal fogja meghaladni a kiaknázzható készleteket, és a Föld népességének fele vízhiánytól fog szenvedni. A jelek már most jól láthatóak, még ha ezt szerencsés földrajzi helyzetünk miatt Magyarországon nem is érzékeljük.

Plutónium – Plutónium (ill. 238-as számú izotópja) hajtja az összes olyan újratermelhető energiát, ami nem tud napenergiával működni. 238-as plutóniumot jelenleg nem gyárt senki, a hidegháborúban felhalmozott készleteket használjuk. Ez a készlet az előrejelzések szerint még az idén elfogy. Az USA elektromos áramának nagy részét egykori szovjet atombombákból állítják elő, de a szétszedhető bombák elfogynak, és ha nem sikerül összehozni egy újabb leszerelési akciót, búcsút inthetünk a reaktorok olcsó üzemanyagának. Ez a jelenlegi ütem mellett 2013 körül jöhet el, és azzal fog járni, hogy Amerikában a reaktorok közel felének új üzemanyagforrás után kell néznie.

Hélium – 25-30 éven belül kifogyhat a Föld teljes héliumkészlete. Hogy mire használjuk a héliumot? A teljesség igénye nélkül: rakéták üzemanyagának gyártásakor, hűtőanyagként orvosi berendezésekben, atomreaktoroknál, szupravezető mágneseknél, lézerekben és fénycsövek töltőgázaként, szilíciumkristályok növesztésekor, lcd-képernyők gyártásakor, titánótvözetek előállításakor. Négymilliárd év lassú radioaktív bomlásából származó héliumot élünk fel egy évszázad alatt, a tartalékok végét járjuk, előállítani nem tudjuk, újrahasznosítani szintén nem!

Foszfor - A foszforról sokáig úgy tartotta mindenki, hogy évszázadokra elég még az ismert készlet, de a legújabb kutatások szerint nagyjából 30 év múlva eljőhet az a pont, ahol már nem lehet növelni a termelést, és 50-100 éven belül kifogy az összes természetes lelőhely. A foszforra az ipar a gyufagyártás miatt kapott rá, aztán elkezdte használni az élelmiszeripar, az igazi robbanást azonban a növényvédő szerként és műtrágyaként való felhasználás hozta el. Ma gyakorlatilag képtelenség lenne elég élelmet termelni a világ számára foszfor nélkül!

Forrás és sok további részlet: http://index.hu/tudomany/2011/04/03/ot_nyersanyag_amibol_elobb_kifogyunk_mint_az_olajbol/

Árvíz, pókok, malária – a természet megoldása Pakisztánban

A tavalyi példátlan esőzések és áradások, amelyek Pakisztánt sújtották, húszmillió ember életét tették tönkre. A dél-ázsiai országban a természeti károk is jelentősek.

A pókokat is érintette a 2010-es katasztrófa, miután az országnak csaknem az egyötöde víz alá került. A folyók olyan sokáig álltak magasan, hogy az áradás előtt a fákra menekült pókok sűrű és hatalmas hálókat fontak a lombokra.

Mindez szinte földönkívüli tájat eredményezett, ám nemcsak a látvány volt érdekes, hanem a pókhálók jótékony hatása is: a magas vízállás után sok szakértő a maláriát terjesztő szúnyogok elszaporodásától tartott, de a pókhálók sokat segítettek abban, hogy végül is a betegség nem okozott még súlyosabb katasztrófát.

Forrás:

http://hvg.hu/Tudomany/20110401_pok_pokhalo_lomb_fa_pakisztan#utm_source=hvg_da_ily&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter2011_04_01&utm_content=normal

Egy év kínában gyártott termékek nélkül

Szerző: Sara Bongiorni

Kiadó: Wiley, 2007.

Az általunk vásárolt termékek alján található kis címkét megvizsgálva, az esetek többségében a „Made in China” felirattal találkozunk. Az amerikai Sara Bongiorni is felfigyelt erre, és családjával együtt elhatározta, hogy egy éven keresztül nem fog olyan termékeket vásárolni, amelyeket Kínában gyártottak.

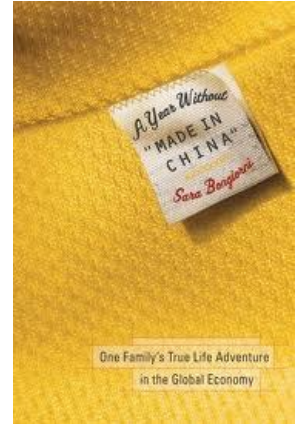
Az olcsó kínai termékek vásárlása nemcsak a helyi termékekkel foglalkozó gyártók és kereskedők tönkremenetelét eredményezi - a szállítás súlyos környezeti problémákat okoz, ráadásul ezek a termékek sokkal rövidebb élettartamra, lényegében kidobásra vannak tervezve. Miért is javíthatnánk meg az elromlott kínai vasalót, ha a javíttatásnál is olcsóbban vásárolhatunk egy újat, arról nem is beszélve, hogy legtöbbször hozzávaló alkatrészeket nem is lehet megvásárolni.

Az egyenlőre még csak angol nyelven elérhető könyben Sara elmeséli, hogy a családi döntés meghozataláig egyszerűnek tűnő cselekvések, mint például egy új cipő, játék vásárlása, vagy akár egy fiók megjavíttatása hogyan vált igazi megpróbáltatássá az ázsiai óriás termékei nélkül.

A szerzőnek igazából nem voltak protekcionista szándékai, és annak ellenére, hogy időnként aggódik az amerikai munkahelyek megszűnése miatt, nincs semmi baja Kínával. Könyvének célja csupán az, hogy rádobbantse az amerikaiakat, milyen nagymértékben függenek a nemzetközi kereskedelemtől.

A történet során ítélezésektől mentes bepillantást nyerhetünk abba, hogy milyen mélyen függünk a világgazdasági tényezőktől, amely legtöbbször nem is tudatosul addig, amíg egy ilyen radikális lépésre el nem szánjuk magunkat.

Forrás: <http://www.reuters.com/article/2007/06/28/us-books-madeinchina-idUSN2425061320070628?sp=true>

Nagyon Zöld Könyv

Szerző: Gévai Csilla

Kiadó: Pagony Könyvkiadó, 2011.

A Nagyon Zöld Könyv 8-14 éves gyermekeknek készült, akik már fontosabb fogalmakkal tisztában vannak a környezetismeret témakörében, de még kaphatóak a színes, rajzos kiadványok elolvasására. A könyv hangvétele – hiába a borúra okot adó téma – mégis inkább humoros és a gyereket egyenrangú, gondolkodó, kreatív partnerként kezeli, aki tehet a környezetéért és képes elgondolkodni globális problémáinkon.

A könyv célja a környezettudatos gondolkodásra nevelés, a környezetkultúra fejlesztése fiatal korban, a prevenció fontosságának hangsúlyozása, a témában előforduló fogalmak tisztázása, a klímaváltozás és az ember által okozott környezetszennyezés összefüggéseinek feltárása. E könyv elsősorban magyar gyerekeknek íródott - rajzolódott: specifikusan azokat a körülményeket mutatja be, amelyek Magyarországon fordulnak elő (például: hazánkban a szelektív hulladékgyűjtő tartályok színe tartalmuk szerint változik).

Forrás: <http://www.gevaicsilla.hu/>

Olvasnivalók az atomenergiáról és a fukusimai helyzetről

A japán földrengés okozta fukusimai atomerőmű katasztrófával kapcsolatban egyre több cikk lát napvilágot. Az érdeklődőknek szeretnénk ajánlani néhányat ezek közül, amelyek segítségével világosabb képet kaphatunk a helyzetről.

- A Japán helyzettel kapcsolatban:
 - http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27148
 - http://index.hu/kulfold/2011/04/02/most_mar_majdnem_csernobil/
 - http://index.hu/kulfold/2011/04/04/megsem_tudjak_honnan_jon_a_radioaktiv_viz/
 - http://index.hu/tudomany/2011/04/08/honapokig_tart_meg_a_fukusimai_krizis/
- Nálunk mi tapasztalható ebből?
 - http://index.hu/kulfold/2011/03/31/mar_europaban_is_kimutathato_a_sugarszennyezes/
 - http://index.hu/tudomany/2011/03/30/nem_kell_felnunk_a_jodizotoptol/
- A fukusimai katasztrófa hosszútávú hatása az energiapolitikára:
 - http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27092&PHPSESSID=6934f169269404abe7fb40e7026f3fc5
 - http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27165
 - http://www.greenfo.hu/hirek/hirek_item.php?hir=27115
- A Klímabarát Települések Szövetségének honlapján az „Atomenergia és társadalmi felelősség” címmel indult vita cikkei:
 - <http://klimabaratt.hu/atomvita>

Rabszolgamunkával készült termékek (Products of slavery)

<http://productsofslavery.org>

Indiában a cipőket ragasztgató 10-15 éves gyerekek benzolt lélegeznek levegő helyett; Törökországban a köménytermesztés fizikai munka igénye messze meghaladja a szüleikkel együtt dolgozó gyermekek teherbírását; Kínában a ruhagyárakban olyan alacsony a fizetés, hogy mindenki bevállalja a túlórákat, csak meglegyen valahogy a minimálbére, és ha nagy megrendelés érkezik az anyacégtől, hajnaltól éjjelig megy a munka; a dél-amerikai és afrikai aranybányákban a gyerekek pusztá kézzel nyúlnak a higanyhoz.....

Mindannyian tudjuk, hogy létezik modernkori rabszolgaság és azt is, hogy az általunk vásárolt termékek iránti töretlen igény tartja fent a rendszert: becslések szerint világszerte 12,3 millió gyermek és felnőtt dolgozik rabszolgaként - eladták, becsapták, kényszerítették őket.

A honlap 58 ország 122 termékét és a hozzájuk kapcsolódó problémákat ismerteti, márkanevek és cégek megnevezése nélkül. A termékekben egy dolog közös: mind részben kényszer- vagy gyerekmunka eredménye.

Az oldalon országonként és termékek szerint is kereshetünk.

Szupervályog Magyarország

<http://www.szupervalyog.com>

"A föld a bölcs kezében arannyá változik" (Rumi)

Ahogy azt a hazai rendezvényeknél már említettük: hazánkba is megérkezett végre a szupervályog, mint építőanyag és mint építési technológia!

A Szupervályog Magyarország honlapján mindent megtudhatunk a külföldön már számos helyen kipróbált építési módról: ki volt Nader Khalili és min dolgozik az általa alapított Cal-Earth Intézet, mi az a szupervályog és mi minden építhető belőle, mi az Arch-itecture, mikor indulnak az aktuális kert- és házépítő tanfolyamok.

Ahogy az oldalon olvashatjuk:

„Akár szerényebbek a lehetőségeink, akár megengedhetjük magunknak a luxust, a következőben reményeink szerint egyetértünk:

Mindannyian szeretnénk az otthonunkat környezetbarát és energiatakarékos módon, gazdaságosan, azaz elérhető áron megépíteni és fenntartani, egyben arra is vágyunk, hogy a lakásunk vagy házunk egészséges, emberléptékű, szép és kényelmes legyen. Illetve azt is fontosnak tarjuk, hogy a hajlékunk időtálló legyen, és a manapság sajnos egyre szélsőségesebb környezeti behatásoknak, időjárási viszonyoknak is ellenálljon.

A szupervályog technológia zseniálisan egyszerű alternatívát kínál ezekre az igényekre. Egy olyan építési technikával, amelyet bárki elsajátíthat!”

Az első szupervályog tervterv:

<http://elohazak.com/2011/03/30/az-első-szupervalyog-tipusterv/>

A Cal-Earth Intézet által alkalmazott technológiák, a tervezés és kivitelezés az építészet ősi és időtlen alapelvein alapulnak: a természet alapelemei, az ívek, boltozatok, kupolák és fülkék, a megújuló energiaforrások, a természet geometriája és a természeti struktúrák szimmetriája, a nyomó- és húzóerők egysége.

Az intézet azt is hangsúlyozza, hogy az elérhető otthon teremtése alapvető emberi jog, és célul tűzi ki az emberek gazdasági erősítését is, azáltal, hogy részt vehetnek a saját otthonuk és közösségük létrehozásában. Ugyanakkor alternatívát kíván nyújtani a mai globális szükségletekre is, mint a természeti erőforrások megőrzése, az erdőirtás megállítás, a környezetszennyezés és globális felmelegedés lassítása, az egészség megőrzése, a közösségek és a kultúrák megővése, és otthonteremtés a rászorulóknak.

ÚTILAPU HÁLÓZAT

<http://www.utilapu.org>

- Jól akarod magad érezni egy nemzetközi társaságban?
- Hasznosan töltenéd a nyarad?
- Szeretnél utazva nyelvet tanulni?
- Önkéntesség éve van, és érzed a társadalmi nyomást?

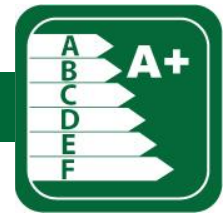
Vegyél részt az Útilapu Hálózat **TÁBORSZEZON NYITÓJÁN!**

Időpont: 2011. április 14. csütörtök 17:00-19:00

A hazai és nemzetközi önkéntes táborokat szervező Útilapu Hálózat honlapján rengeteg érdekes tábor és helyszín között böngészhetünk. A táborok témája szerint 11 kategóriába sorolt úticélok között kedvencünk a „**Természet- és környezetvédelem, ökológia**”

©

Helyi, magyar termék - Élő Tisza Védjegy

A Tisza vízgyűjtő területén lévő termékek, szolgáltatások, programok, szállások védjegye, amelynek használatát a Szövetség az Élő Tiszáért Egyesülettől (SZÖVET) lehet igényelni.

A védjegy megszerzéséhez kötelezően teljesítendő feltételek:

1. A Tisza vízgyűjtő területének magyarországi részéről származik
2. Magyar termék vagy szolgáltatás
3. Helyi termék vagy szolgáltatás
4. Megfelel a termék/szolgáltatás előállítására vonatkozó hatályos előírásoknak
5. Az előállítás módja:
 - a) Általános gazdálkodás
 - b) Kímélő gazdálkodás vagy
 - c) Minősített biogazdálkodás vagy
 - d) Tájgazdálkodás
6. Természetes talajon termesztett
7. Ionizáló / radioaktív sugárzással nem kezelt

Élő Tisza áruk jelenleg kaphatók:

- Közvetlenül a védjegyeseknél
- Tájtermék sarkokon
- Szombati, budapesti piacokon (Komjádi uszoda előtt, Budapest, II. ker.)

A vedjegy@elotisza.hu címen leadott rendeléseket a Szövetség továbbítja a termelőknek.

A védjegy honlapja: <http://www.elotisza.hu>

A Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület (SZÖVET) célja a Tisza folyó vízgyűjtőjén élők megélhetési lehetőségeinek javítása, árvízi és környezeti biztonságának növelése, a Tisza ökológiai értékeinek megőrzése és gyarapítása, hogy a táj lakói jó életminőségben és biztonságban élhessenek.

Cégmérce: Drogériák

A **Tudatos Vásárlók Egyesülete** aktuális Cégmércéjében azt vizsgálta meg, hogy mennyire etikus, illetve a társadalom iránt mennyire felelős cégpolitika társul a hazánkban legismertebb drogériáláncokhoz: ezúttal a **Rossmann-t**, a **DM-et** és a **Müllert** vették górcső alá.

A **Cégmérce** a cégek környezeti és társadalmi teljesítményéről elérhető publikus adatokat összesíti, és eszerint rangsorolja a vállalatokat.

2011. április 5-i sajtóközleményükből idézünk:

„Az egyes szempontok szerinti eredményeket összevetve viszonylag gyenge mezőny alakult ki, mindegyik cégnek bőven van még tennivalója a felelős és etikus működés terén. Az összesítés alapján kis pontkülönbséggel első helyén a Rossmann áll, utána következik a Müller, a rangsorban az utolsó helyet pedig a DM szerezte meg.

Hideg zuhany, meleg zuhany - A vizsgált drogériák közül egyikük sem tett közzé honlapján környezeti jelentést. Nem nyújtanak tehát tájékoztatást arról, hogy milyen erőfeszítéseket tesznek a tevékenységük során keletkezett környezeti problémák, károk megoldására, elkerülésére. Jó hír viszont, hogy mindhárom drogéria polcain megtalálhatók saját márkás vagy egyéb minősített biotermékek vagy natúrkozmetikumok.

Foglalkoztatási szempontból is találtak jó és rossz példákat: a Rossmann-t kártérítés megfizetésére kötelezte a bíróság egy roma munkavállaló elutasítása miatt, a DM pedig 2008-ban elnyerte a Legjobb Női Munkahely címet. [...]

A drogériáláncokról készült Cégmérce rangsora a <http://cegmerce.tudatosvasarlo.hu/index.php?modul=ceg rangsor&termekcsoport=33> oldalon, az összefoglaló elemzés a <http://tudatosvasarlo.hu/cikk/cegmerce-drogeriak> oldalon található.

További információk: Ottlakan Johanna - Tudatos Vásárlók Egyesülete (ottlakan.johanna@tve.hu)

Tudatos Vásárló: dezodorteszt

Egyre több dezodor mentes a legkritikusabb összetevőktől. Ám ha nem ezeket választjuk, egyik legérzékenyebb bőrfelületünk jócskán találkozhat káros anyagokkal. A Tudatos Vásárló 16 terméket vizsgáló dezodortesztet végzett, amelyből megtudhatjuk, melyik népszerű illatszer milyen nemkívánatos, egészségre káros anyagokat tartalmaz (alumíniumszármazékok, tartósítószer, emulgeáló anyagok, mesterséges illatanyagok). A tesztben szereplő dezodorok között találunk natúr, hagyományos és bio, férfi és női termékeket.

Forrás és tesztelt dezodorok listája:

http://tudatosvasarlo.hu/sites/default/files/tudatos_vasarlo_dezodor_teszt.pdf

Hasznos információk, kapcsolat

A projektben résztvevő családokat extra ajándékokkal az alábbi cégek támogatták:

<p>Ajándékutalvány ZÖLDBOLT - Környezetbarát termékek</p> 	<p>Kerékpáros táskák CANGIRA</p>
<p>Belépő családi programra étel és italfogyasztással - KOBUCI Kert</p> 	<p>Extra kerékpár BIKETIME Kerékpárüzlet és szerviz</p>

Régió	Régiós titkár	E-mail
Felső-Duna (Győr)	Horváth Hajnalka Tel.: 70/776-0011	horhajni@gmail.com
Balaton (Lesencetomaj)	Molnárné Budai Angelika Tel.: 70/614-4978	angelika.budai@gmail.com
Al-Duna (Pécs)	Várdainé Kiss Krisztina Tel.: 70/332-3514	vardaikr@t-online.hu
Észak-Magyarország (Fót, Eger)	Bertalan Zoltánné, Angéla Tel.: 70/339-2955	bertalan.z@fibermail.hu
Közép-Magyarország (Monor)	Szőnyiné Gábor Mária Tel.: 70/934-3339 Vítálsiné Malik Judit Tel.: 70/934-3340	szonyis@monornet.hu juveno@citromail.hu
Felső-Tisza (Püspökladány)	Szilágyiné Kerekes Margit Tel.: 70/776-0877	sznkmmar@gmail.com
Dél-Alföld (Orosháza)	Benedek Szilvia Tel.: 70/332-3509	bszilvi0502@freemail.hu

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Baranyi Gabriella és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.
Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 06-28-415-691
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org
Nagycsalád – kis lábnyom program: www.kislabnyom.hu
Az első két havi szám kivételével megjelenik minden második héten.